

کد کنترل

358

A

آزمون (نیمه متمرکز) ورود به دوره های دکتری - سال ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۱)

صبح پنجشنبه
۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.»
امام خمینی (ره)

حقوق خصوصی (کد ۲۱۵۷)

زمان پاسخ گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: - متون فقه (معاملات) - حقوق مدنی - حقوق تجارت	۸۰	۱	۸۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از کتاب قانون مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره سندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (متون فقه (معاملات) - حقوق مدنی - حقوق تجارت):

- ۱- از عبارت زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟
«الحمل یدخل فی بیع الحامل مع شرط دخوله لا بدونه فی أصح القولین، للمغایرة کالثمرة و القائل بدخوله مطلقاً ینظر إلی أنه کالجزء من الأم.»
(۱) حکم حمل در بیع حیوان با میوه در بیع درخت، مغایرت دارد.
(۲) میوه در بیع درخت داخل نمی‌شود، مگر آنکه شرط شود.
(۳) میوه، جزء درخت و حمل، تابع حیوان است.
(۴) میوه، جزء درخت و داخل در بیع است.
- ۲- با توجه به متن زیر، در صورتی که مشتری مبیع را با اعتماد به رؤیت سابق و به شرط داشتن وصفی که سابقاً در آن دیده، خریده باشد و هنگام تسلیم معلوم شود که مبیع فاقد آن وصف است، چه خیار دارد؟
«اشترط الصحّة فی متن العقد یفید التأكيد؛ فلا یحصل من أجل هذا الاشتراط خياراً آخر غیر خيار العیب، کما لو اشترط بقاء الشيء علی الصفة السابقة المرئیة فإنه فی حکم ما لو ترک ذلك اعتماداً علی أصالة بقائها.»
(۱) فقط خیار رؤیت
(۲) هم خیار رؤیت و هم خیار شرط
(۳) فقط خیار شرط
(۴) فقط خیار عیب
- ۳- با توجه به متن زیر، از عبارت شهید اول در کتاب دروس، کدام مورد استفاده می‌شود؟
«یفترق القرض إلی إيجاب و قبول و الصیغة أقرضتک. فیقول المقترض: قبلت و شبهه و استقرب فی الدروس الاکتفاء بالقبض و هو حسن من حیث إباحة التصرف. أمّا إفادته للملک المترتب علی صحة القرض فلا دلیل علیه.»
(۱) اگر قبول ایجاب در عقد قرض با قبض مال واقع شود، اثر آن صرفاً اباحه تصرف است.
(۲) حصول ملکیت برای مقترض، منوط به ایجاب و قبول لفظی است.
(۳) ایجاب و قبول عقد قرض می‌تواند با معاطات صورت گیرد.
(۴) قبول در عقد قرض می‌تواند با قبض مال صورت گیرد.
- ۴- از متن زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟
«الأقرب جواز السلم حالاً مع عموم وجود المسلم فیہ عند العقد، لیكون مقدوراً علی تسليمه حیث یكون مستحقاً و وجه القرب أن السلم بعض جزئیات البیع و قد استعمل لفظه فی نقل الملک علی الوجه المخصوص فجاز استعماله فی الجنس لدلالته علیه حیث یصرّح بإرادة المعنی العام و ذلك عند قصد الحلول.»
(۱) پیش‌فروش مبیع عین معین درست است، اما عقد بیع محسوب نمی‌شود.
(۲) استعمال لفظ سلم برای بیع نقدی، استعمال لفظ عام در معنای خاص است.
(۳) لفظ سلم می‌تواند برای فروش کالای کلی بدون مدت و به صورت نقد به کار رود.
(۴) بیع سلم فقط در مورد مبیع مؤجل است و استعمال آن در بیع حال درست نیست.

- ۵- به نظر شارح، در متن زیر، اگر در تعریف رهن گفته شود که «هو وثيقة لدين المرتهن»، چه اشکالی بر تعریف وارد می‌شود؟
«الرهن وثيقة لدين المرتهن» ... و فيه ... إمكان الوثيقة بدون الرهن، بل بالوديعة و العارية و مطلق وضع اليد فيؤخذ مقاصّة عند جحود المديون الدين و هو توثيق في الجملة.»
(۱) تعریف مانع اغیار نیست، چراکه شامل تقاصّ دين توسط طلبکار می‌شود.
(۲) تعریف جامع همه افراد نیست، چراکه شامل سایر موارد وثیقه گرفتن نمی‌شود.
(۳) تعریف جامع همه افراد نیست، چراکه شامل سایر دیون غیر از دين مرتهن نمی‌شود.
(۴) تعریف مانع اغیار نیست، چراکه شامل ودیعه و عاریه و هرگونه تصرف مال غیر می‌شود.
- ۶- با توجه به متن زیر، اگر مضمون عنه ۱۰ دینار بدهکار بوده و ضامن ۱۰۰ کیلو گندم به ارزش ۱۵ دینار به مضمون له داده باشد، مضمون عنه چه چیزی باید به ضامن بپردازد؟
«لو أذن المضمون عنه للضامن في الضمان رجع عليه بأقل الأمرين مما أداه و من الحق ... و لو أدّى عرضاً رجع بأقل الأمرين من قيمته و من الحق.»
(۱) ۱۰ دینار (۲) ۱۰۰ کیلو گندم
(۳) ۱۰۰ کیلو گندم یا ۱۰ دینار (۴) ۱۰۰ کیلو گندم یا ۱۵ دینار
- ۷- متن زیر، به کدام مورد اشاره دارد؟
«لو باع الشريكان سلعة صفقة و قبض أحدهما من ثمنها شيئاً شاركه الآخر فيه.»
(۱) اگر یکی از دو شریک، کالای مشترک را بفروشد و ثمن آن را دریافت کند، شریک دیگر در ثمن سهیم خواهد بود.
(۲) اگر دو شریک، کالای مشترک را بفروشند و یکی از آن دو، بخشی از ثمن را دریافت کند، شریک دیگر نیز در آن بخش، سهیم است.
(۳) اگر یکی از دو شریک، سهم خود از کالای مشترک را بفروشد و ثمن آن را دریافت کند، ثمن نیز بین آن دو، مشترک خواهد بود.
(۴) اگر دو شریک، سهم خود از کالای مشترک را بفروشند و یکی از آن دو، بخشی از ثمن را دریافت کند، شریک دیگر نیز در آن بخش، سهیم است.
- ۸- با توجه به متن زیر، اگر عامل در عقد مضاربه، کالایی را در ذمّه مالک خریداری کند، چه حکمی دارد؟
«ليشتر [العامل في المضاربة] بعين المال لا بالذمة إلا مع الإذن في الذمة. فإن اشترى فيها بدونه و لم يذكر المالك لفظاً و لا نيةً وقع له. و لو ذكره لفظاً فهو فضولي و نيةً خاصة فهو للعامل ظاهراً.»
(۱) معامله برحسب مورد، فضولی است یا برای خود عامل واقع می‌شود.
(۲) در هر صورت، معامله فضولی است، چون به اذن مالک نبوده است.
(۳) در هر صورت، معامله برای مالک واقع می‌شود.
(۴) معامله برحسب مورد، فضولی یا باطل است.
- ۹- به نظر شارح، اگر مالک، مستودع را از آب و علف دادن به حیوان مورد ودیعه منع کند، کدام مورد درست است؟
«يضمن المستودع لو ترك سقى الدابة، أو علفها ما لا تصبر عليه عادة» و لا فرق في ذلك بين أن يأمره بهما و يطلق و ينهاه، لوجوب حفظ المال عن التلف و الأقوى أنه مع النهي لا يضمن بالترك، لأن حفظ المال إنما يجب على مالكة لا على غيره، نعم يجب في الحيوان مطلقاً لأنه ذو روح لكن لا يضمن بتركه كغيره»
(۱) آب و علف ندادن موجب ضمان مستودع است، چون حفظ مال غیر، واجب است.
(۲) مالک با نهی از آب و علف دادن، احترام مال خود را از بین برده و آب و علف دادن واجب نیست.
(۳) آب و علف دادن به دلیل لزوم حفظ مال غیر، واجب است اما ترک آن، موجب ضمان مستودع نیست.
(۴) آب و علف دادن به دلیل جاندار بودن حیوان، واجب است اما ترک آن، موجب ضمان مستودع نیست.

- ۱۰- با توجه به متن زیر، کدام مورد در خصوص رجوع مالک زمین از عاریه، صحیح است؟
«للمالك الرجوع في العارية متى شاء إلتا في الإعارة للدفن. فلا يجوز الرجوع فيه بعد الطم و لو رجع قبله جاز، للأصل. فمئونة الحفر لازمة لولي الميت، لقدومه على ذلك، إلا أن يتعذر عليه غيره، مما لا يزيد عوضه عنه فيقوى كونه من مال الميت، لعدم التقصير و لا يلزم وليه طمه، للإذن فيه.»
(۱) هزینه حفر قبر بر عهده ولی است، نه ترکه متوفی.
(۲) مالک زمین باید هزینه حفر قبر را به ولی میت بدهد.
(۳) پس از رجوع مالک از عاریه، هزینه حفر قبر باید به ترکه میت مسترد شود.
(۴) هزینه حفر قبر بر عهده ولی است، اما وی می تواند عوض آن را از مالک زمین بگیرد.
- ۱۱- با توجه به متن زیر، اگر مشتری موضوع شفعه را با هبه معوضه به شخص دیگری منتقل کرده باشد، کدام مورد درست است؟
«لا تسقط الشفعة بالعقود اللاحقة للبيع كما لو وهب المشتري الشقص و لا فرق في بطلان الهبة لو اختاره الشفيع بين المعوض عنها و غيرها في أخذ الواهب الثمن و يرجع العوض إلى باذله.»
(۱) شفیع، ثمن را به مشتری و عوض را به متهب می دهد.
(۲) با هبه موضوع شفعه توسط مشتری، حق شفعه ساقط می شود.
(۳) شفیع، ثمن را به مشتری می دهد و مشتری، عوض را به متهب مسترد می کند.
(۴) هبه موضوع شفعه به شخص دیگر، غیرنافذ است و تنفیذ آن، به اختیار شفیع است.
- ۱۲- با توجه به متن زیر، کدام مورد درست است؟
«إكراه أحد الشخصين على فعل واحد بمعنى إلزامه عليهما كفايةً و إيعادهما على تركه كإكراه شخص واحد على أحد الفعلين، في كون كل منهما مكرهاً.»
(۱) اکراه یکی از دو شخص بر انجام دادن یک کار، همانند اکراه یک شخص بر انجام دادن یکی از دو کار است.
(۲) اکراه دو شخص بر انجام دادن کار، همانند اکراه یک شخص بر انجام دادن کار است.
(۳) اکراه هم در مورد تعدد مکره صادق است، هم در مورد تعدد مورد اکراه.
(۴) وحدت و تعدد مکره و مورد اکراه، تأثیری در تحقق اکراه ندارد.
- ۱۳- با توجه به متن زیر، طبق نظر شهید اول در کتاب دروس، در کدام مورد، معاطات صدق می کند؟
«مقتضى المعاطاة أنّها مفاعلة من الجانبين، فلو وقعت بقبض أحد العوضين خاصةً مع ضبط الآخر على وجه يرفع الجهالة ففي لحوق أحكامها نظر، من عدم تحققها و حصول التراضي و هو اختياره في الدروس على تقدير دفع السلعة دون الثمن.»
(۱) مقدار کالا معین گردد و ثمن پرداخت شود.
(۲) ثمن پرداخت شود، خواه کالا تسلیم شود یا نشود.
(۳) کالا تسلیم شود و ثمن تعیین گردد؛ هرچند ثمن پرداخت نشود.
(۴) ثمن پرداخت شود و کالا تعیین گردد؛ هرچند کالا تسلیم نشود.
- ۱۴- با توجه به متن زیر، کدام مورد طبق نظر مصنف، درست است؟
«إطلاق البيع يقتضى كون الثمن حالاً و إن شرط تعجيله أكده. فإن وقت التعجيل تخير البائع لو لم يحصل الثمن في الوقت المعين و لو لم يعين له زماناً لم يفد سوى التأكيد في المشهور و لو قيل: بثبوتها مع الإطلاق أيضا لو أخل به عن أول وقته كان حسناً.»
(۱) زمان تأدیة ثمن باید در عقد بیع تعیین شود. در غیراین صورت، عقد باطل است.
(۲) در صورتی که مقصود فروشنده، دریافت فوری ثمن باشد، باید آن را در عقد شرط کند.
(۳) شرط فوری بودن پرداخت ثمن، در همه موارد، اثری جز تأکید بر مقتضای اطلاق عقد ندارد.
(۴) اگر برای فوری بودن پرداخت ثمن، زمانی شرط نشده باشد و خریدار، ثمن را در مدت فوری عرفی پرداخت نکند، فروشنده حق فسخ دارد.

- ۱۵- با توجه متن زیر، اگر ترکه ۹۰۰ واحد و وصیت به نصف مشاع آن شده باشد و ورثه پس از تنفيذ مازاد بر ثلث، ادعا کنند که تصور کرده‌اند ترکه ۳۰۰ واحد است، چند واحد به موصی له داده می‌شود؟
 «لو أجاز الورثة ما زاد على الثلث فادعوا بعد الإجازة ظن قلة الموصی به و أنه ظهر أزيد مما ظنوه، فإن كان الإیصاء بجزء شائع في التركة كالنصف قبل قولهم مع اليمين و حيث يحلفون على مدعاهم يعطى الموصی له من الوصية ثلث المجموع و ما ادعوا ظنه من الزائد.»
 (۱) ۱۵۰ (۲) ۳۵۰ (۳) ۴۰۰ (۴) ۴۵۰
- ۱۶- در فرض مذکور در متن زیر، خیاط چه چیزی باید به مستاجر بپردازد؟
 «لو اختلفا الاجير و المستاجر في كيفية الإذن في الفعل كالقبا و القميص بأن قطعه الخياط قبا، فقال المالك: «أمرتك بقطعه قميصاً»، حلف المالك و إذا حلف المالك يثبت على الخياط أورش الثوب ما بين كونه مقطوعاً قميصاً و قبا.»
 (۱) مابه‌التفاوت بین قیمت قبا و پیراهن
 (۲) مابه‌التفاوت بین پارچه سالم و پارچه دوخته‌شده
 (۳) مابه‌التفاوت قیمت پارچه در حالتی که برای قبا و پیراهن بریده شده
 (۴) مابه‌التفاوت قیمت پارچه در حالتی که برای قبا و پیراهن دوخته شده
- ۱۷- از عبارت «النص و الفتوی» در متن زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟
 «من عيوب الرجل [المجوزة لفسخ النكاح] الجذام على قول ... و النص و الفتوى الدالان على كونه عيباً في المرأة مع وجود وسيلة الرجل إلى الفرقة بالطلاق قد يقتضيه في الرجل بطريق أولى.»
 (۱) جذام از اسباب جدایی در اثر طلاق است.
 (۲) جذامی بودن زوجه، موجب حق فسخ برای زوج است.
 (۳) جذامی بودن زوج، موجب حق فسخ برای زوجه است.
 (۴) در صورت جذامی بودن زوج، زوجه می‌تواند درخواست طلاق کند.
- ۱۸- با توجه به متن زیر، اگر مستودع بتواند با پرداخت مقدار اندکی از مال خود، مال ودیعه را حفظ کند، کدام مورد درست است؟
 «لو أخذت الوديعة من المستودع قهراً فلا ضمان و لو تمكن من الدفع و جب ما لم يؤدّ إلى تحمل الضرر الكثير كالجرح و أما أخذ المال فإن كان مال المستودع لم يجب بذله مطلقاً ... و لو أمكن الدفع عنها بشيء من ماله لا يستوعب قيمتها جاز، و رجع مع نيته.»
 (۱) باید آن را بپردازد و مودع نیز باید بدل آن را به وی بدهد.
 (۲) می‌تواند آن را (به قصد عدم تبرع) بپردازد و بدل آن را از مودع بگیرد.
 (۳) می‌تواند آن را بپردازد و مودع در هر حال ملزم است بدل آن را به وی بدهد.
 (۴) باید آن را بپردازد و در صورت قصد عدم تبرع، می‌تواند بدل آن را از مودع بگیرد.
- ۱۹- با توجه به متن زیر، اگر شخصی بدون اذن مالک، پاداشی برای پیدا کردن گمشده او تعیین کند، چه حکمی دارد؟
 «تجوز الجعالة من الأجنبي فيلزمه المال، دون المالك إن لم يأمره به و لو جعله من مال المالك بغير إذنه فهو فضولي و يجب عليه أي على الجاعل مطلقاً الجعل مع العمل المشروط حيث يتعين و إلا فما ذكر بدله.»
 (۱) عقد جعاله واقع می‌شود و پاداش را مالک باید بدهد.
 (۲) اگر پاداش را از مال مالک تعیین کرده باشد، عقد جعاله فضولی است.
 (۳) عقد جعاله واقع نمی‌شود و آن شخص باید اجرت‌المثل کار را به عامل بدهد.
 (۴) اگر پاداش را از مال خود تعیین کرده باشد، عقد جعاله به صورت فضولی منعقد می‌شود.

- ۲۰- از متن زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟
«يجوز للمتصارفين تبایع النقدین ثانياً فی مجلس الصرف و شروعهما فی البیع قطعاً لخيار المجلس.»
(۱) در بیع صرف، خيار مجلس از هنگامی شروع می‌شود که قبض عوضین صورت می‌گیرد.
(۲) هرگونه تصرف در عوضین در مجلس عقد، موجب سقوط خيار مجلس است.
(۳) خریدار در بیع صرف می‌تواند مبیع را در مجلس عقد، به فروشنده بفروشد.
(۴) در بیع صرف، قبل از قبض عوضین، خيار مجلس وجود ندارد.
- ۲۱- با توجه به متن زیر، اگر مهلت پرداخت ثمن بیش از طول عمر عرفی خریدار و فروشنده باشد، بیع چه حکمی دارد؟
«لو تمادی الأجل إلى ما لا یبقی إليه المتبايعان غالباً كألف سنة، ففي الصحّة نظر، من حیث خروج الثمن عن الانتفاع به و من الأجل المضبوط و حلوله بموت المشتري، و هو أقرب لأنّ ما فی الذمّة و لو كان مؤجلاً بما ذکر مالٌ یصحّ الانتفاع به فی حیاته بالمعاوضة علیه»
(۱) باطل است، چون انتفاع از ثمن، در آن مدت ممکن نیست.
(۲) صحیح است، منوط به اینکه ثمن، مالیت داشته باشد.
(۳) باطل است، چون مهلت به صورت دقیق، معین نیست.
(۴) صحیح است، چون ثمن مالیت دارد.
- ۲۲- با توجه به متن زیر، اکراه بر بیع یا پرداخت دین، چه حکمی دارد؟
«لو اکراه علی بیع مالٍ أو إيفاء مالٍ مستحقّ لم یکن إكراهاً، لأنّ القدر المشترك بین الحقّ و غیره إذا أکره علیه لم یقع باطلاً و إلا لوقع الإيفاء أيضاً باطلاً، فإذا اختار البیع صحّ.»
(۱) فقط پرداخت دین، اکراهی خواهد بود.
(۲) فقط بیع، اکراهی خواهد بود.
(۳) نه بیع، اکراهی خواهد بود و نه پرداخت دین.
(۴) هم بیع و هم پرداخت دین، اکراهی خواهد بود.
- ۲۳- از متن زیر، کدام مورد استفاده می‌شود؟
«يجب علی البائع تفریغ المبیع من أمواله. فلو كان فی الأرض زرعٌ لم یُحصد و جب الصبر الی بلوغ أوانه و من ذلك یعلم عدم الأجرة، لأنّه اشتری أرضاً تبین أنّها مشغولة، فلا یثبت أكثر من الخيار»
(۱) خریدار زمین می‌تواند فروشنده را ملزم کند که محصول را درو کند.
(۲) فروشنده زمین می‌تواند زراعت را درو کند یا با پرداخت اجرت زمین، زراعت را ابقا کند.
(۳) خریدار زمین باید تا زمان رسیدن محصول صبر کند و نمی‌تواند اجرت زمین در این مدت را مطالبه کند.
(۴) اگر زراعت موجود در زمین متعلق به فروشنده باشد، فروشنده باید در هر صورت هنگام تسلیم زمین، محصول را درو کند.
- ۲۴- با توجه به متن زیر، کدام مورد درست است؟
«لو اشتری البائع ثانياً ما باعه أولاً فی حالة کون بیعه الأول نسيئة صحّ البیع الثاني، إلا أن یشرط فی بیعه الأول بیعه من البائع فیبطل البیع الأول»
(۱) اگر در ضمن فروش کالایی به صورت نقدی شرط شود که خریدار آن را به صورت نسیه به فروشنده بفروشد، بیع اول باطل است.
(۲) اگر شخصی کالایی را به صورت نسیه بفروشد، سپس همان کالا را از خریدار به صورت نقدی بخرد، بیع دوم باطل است.
(۳) اگر شخصی کالایی را به صورت نقدی بفروشد و سپس همان کالا را به صورت نسیه از خریدار بخرد، بیع دوم باطل است.
(۴) اگر در ضمن فروش کالایی به صورت نسیه شرط شود که خریدار آن را به فروشنده بفروشد، بیع اول باطل است.
- ۲۵- مقصود از «فله الخيار» در عبارت زیر، کدام یک از خيارات زیر است؟
«لو شرط تأخیر المبیع إلى ثلاثة أيام و تخلف، فله الخيار.»
(۱) شرط (۲) اشتراط (۳) تأخیر (۴) حیوان

- ۲۶- طبق نظر مصنف، شرط مورد بحث در متن زیر، چه حکمی دارد؟
«لو شرط غیر السائغ بطل الشرط و أ بطل العقد فی أصح القولین، لامتناع بقائه بدونه و لأنّ للشرط قسطاً من الثمن فإذا بطل یجهل الثمن و قیل: یبطل الشرط خاصة لأنه الممتنع شرعا دون البیع و لتعلق التراضی بکل منهما و یضعف بعدم قصده منفرداً و هو شرط الصحة.»
(۱) باطل و مبطل عقد است.
(۲) باطل است، اما مبطل عقد نیست.
(۳) در صورتی باطل و مبطل عقد است که موجب جهل به ثمن شود.
(۴) در صورتی باطل و مبطل عقد است که بخشی از ثمن، در برابر آن قرار بگیرد.
- ۲۷- در صورتی که «ب» بابت تمام دین، ضامن «الف»، «ج» ضامن «ب» و «د» ضامن «ج» شده باشد، در خصوص حق رجوع داین و نیز حق رجوع هریک از ضامن‌ها پس از تأدیه دین، کدام مورد درست است؟ (با فرض اینکه عقد ضمان مدنی و تمامی موارد با اذن مضمون عنهم بوده باشد).
(۱) داین فقط حق رجوع به ضامن آخر را دارد و هریک از ضامن‌ها، فقط حق رجوع به مضمون عنه خود را دارد.
(۲) داین فقط حق رجوع به ضامن آخر را دارد و هریک از ضامن‌ها، حق رجوع به مضمون عنه و ایادی ماقبل او را دارد.
(۳) داین حق رجوع به تمامی ضامن‌ها را دارد و هریک از ضامن‌ها، حق رجوع به مضمون عنه و ایادی ماقبل او را دارد.
(۴) داین حق رجوع به تمامی ضامن‌ها را دارد و هریک از ضامن‌ها، حق رجوع به مضمون عنه خود را دارد.
- ۲۸- در صورتی که پس از عقد مضاربه، عامل، سرمایه متعلق به مالک را بدون اذن او با مال خود مخلوط و با آنها مشترکاً تجارت کند، حکم قضیه کدام است؟
(۱) عقد مضاربه باطل می‌شود، اگرچه عامل نسبت به اصل سرمایه و سود آن، ضامن است.
(۲) عقد مضاربه صحیح است و سود به نسبت، تقسیم خواهد شد و ید عامل، کماکان امانی است.
(۳) عقد مضاربه منفسخ می‌شود، اگرچه عامل نسبت به اصل سرمایه و سود آن، ضامن است.
(۴) عقد مضاربه صحیح است و سود به نسبت، تقسیم خواهد شد، اما ید عامل نسبت به سرمایه، ضمانی خواهد بود.
- ۲۹- در حادثه ساختمان پلاسکو، دو برادر و فرزند یکی از آنها فوت می‌کنند. تاریخ فوت فرزندان، پس از فوت دو برادر است. اما تاریخ فوت و تقدم و تأخر فوت دو برادر، مجهول است. با فرض اینکه برادر فاقد فرزندان، وارثی در طبقه اول نداشته باشد، کدام مورد درست است؟
(۱) دو برادر، از یکدیگر ارث می‌برند.
(۲) هیچ‌کدام از دو برادر، از یکدیگر ارث نمی‌برند.
(۳) ارث برادری که دارای فرزند است، به برادرش نمی‌رسد اما ارث برادر دیگر، به برادرش می‌رسد.
(۴) ارث برادری که فاقد فرزند است، به برادرش نمی‌رسد اما ارث برادر دیگر، به برادرش می‌رسد.
- ۳۰- در صورتی که پس از عقد مزارعه معلوم شود که عامل در زمان عقد، قادر بر زراعت نبوده است، قرارداد چه حکمی دارد؟
(۱) در هر صورت، عقد مزارعه باطل است.
(۲) در هر صورت، عقد مزارعه صحیح و قابل فسخ است.
(۳) اگر مباشرت عامل شرط شده باشد، عقد باطل و آلا صحیح است.
(۴) اگر مباشرت عامل قید شده باشد، عقد صحیح و قابل فسخ است و آلا صحیح و لازم است.

- ۳۱- در دو فرض زیر، وضعیت معامله در صورتی که هیچ یک از طرفین دلیلی بر اثبات ادعای خود ندارند به ترتیب چیست؟
 - در بیع کلی، خریدار ادعا می کند که یک تن برنج خریده است، ولی فروشنده مدعی است که یک تن سویا فروخته است.
 - در بیع سویای معین، خریدار ادعا می کند که در زمان قبول، آن را برنج تصور می کرده ولی فروشنده اظهار می دارد که خریدار، آن را سویا می دانسته است.
- (۱) بیع باطل است. - بیع صحیح است.
 (۲) بیع صحیح است. - بیع باطل است.
 (۳) بیع باطل است. - بیع باطل است.
 (۴) بیع صحیح است. - بیع صحیح است.
- ۳۲- در صورتی که دین اصلی و ضمان، هر دو مؤجل باشند، آیا با فوت یا ورشکستگی ضامن، مضمون له می تواند پیش از فرارسیدن أجل دین اصلی، به ورثه یا مدیر تصفیه ضامن رجوع کند؟
 (۱) در صورتی که ضمان مطلق (نقل ذمه به ذمه) بوده است، حق رجوع ندارد اما در فرضی که ضمان وثیقه طلب بوده است، حق رجوع دارد.
 (۲) در صورتی که ضمان مطلق (نقل ذمه به ذمه) بوده است، حق رجوع دارد اما در فرضی که ضمان وثیقه طلب است، تا سررسید حق رجوع ندارد.
 (۳) در هر صورت، پیش از سررسید، حق رجوع دارد.
 (۴) در هر صورت، پیش از سررسید، حق رجوع ندارد.
- ۳۳- براساس مبانی حقوق اسلامی، بر حسب اینکه شخص مفلس و ورشکسته، ضامن دین دیگری یا مضمون له واقع شود، عقد ضمان (نقل ذمه به ذمه)، به ترتیب، چه حکمی دارد؟
 (۱) نافذ است. - نافذ است.
 (۲) غیرنافذ است. - نافذ است.
 (۳) نافذ است. - غیرنافذ است.
 (۴) غیرنافذ است. - غیرنافذ است.
- ۳۴- پس از عقد ودیعه و تسلیم مال به مستودع، مُودع فوت می کند. در صورتی که مستودع بدون ضرورت، در رد مال به وارث تأخیر نموده و مال نزد او تلف شود، حکم آن، کدام است؟
 (۱) ضامن نیست، مگر آنکه در نگهداری مال، تعدی و تفریط کرده باشد.
 (۲) ضامن نیست، مگر آنکه تلف، بعد از مطالبه وارث باشد.
 (۳) مطلقاً ضامن است.
 (۴) مطلقاً ضامن نیست.
- ۳۵- هرگاه کودکی، گوشی همراه خود را به کودک دیگر عاریه دهد و نزد او تلف شود، حکم آن کدام است؟
 (۱) گیرنده، مطلقاً ضامن است.
 (۲) گیرنده، مطلقاً ضامن نیست.
 (۳) گیرنده، ضامن نیست، مگر آنکه صغیر ممیز باشد.
 (۴) گیرنده، ضامن نیست، مگر آنکه عاریه دهنده صغیر ممیز باشد.
- ۳۶- مالک ۱۰ تن گندم معین در انبار، ابتدا یک دهم آن را به صورت مشاع به شخص «الف» و سپس یک دهم دیگر را به صورت مشاع به شخص «ب» می فروشد. اما، پیش از تقسیم و تسلیم مبیع به دو خریدار، ۹ تن از گندم ها تلف می شود. کدام مورد، درست است؟
- (۱) از یک تن باقیمانده، $\frac{9}{10}$ به فروشنده و $\frac{1}{10}$ به خریدار اول تعلق دارد و خریدار دوم، ثمن را مسترد می کند.
 (۲) یک تن باقیمانده، متعلق به خریدار اول است و خریدار دوم، ثمن را مسترد می کند.
 (۳) یک تن باقیمانده، متعلق به فروشنده است و وی باید ثمن دو خریدار را رد کند.
 (۴) از یک تن باقیمانده، $\frac{8}{10}$ به فروشنده و $\frac{1}{10}$ به هریک از دو خریدار تعلق دارد.

- ۳۷- در ضمن عقد صلح معوض یک باب خانه، شرط شده است که اولاً منافع خانه تا مدت ۱۰ سال متعلق به مصالح باشد و ثانیاً خود او در خانه سکونت کند. اگر مصالح پس از ۵ سال فوت کند، کدام مورد درست است؟
- (۱) به دلیل عدم امکان سکونت ورثه مصالح در خانه، عقد صلح باطل می‌شود.
 - (۲) منفعت ۵ سال باقیمانده به وراثت مصالح منتقل می‌شود و متصالح حق دارد عقد صلح را فسخ کند.
 - (۳) منفعت ۵ سال باقیمانده به متصالح منتقل می‌شود و وراثت مصالح حق دارند عقد صلح را فسخ کنند.
 - (۴) ورثه مصالح می‌توانند عقد صلح را فسخ یا بدل ۵ سال منفعت باقیمانده را از متصالح مطالبه کنند.
- ۳۸- هوشنگ در قبال یک دوره لغت‌نامه دهخدا که متعلق به خود اوست، یک جلد کتاب خطی را از احسان خریداری می‌کند. او برخی از مجلدات لغت‌نامه را تحویل داده و با گذشت سه روز از معامله، هنوز باقی مجلدات را تحویل نداده است. در فرض عدم تسلیم مبیع، کدام مورد درست است؟
- (۱) با توجه به عدم ذکر اجل در معامله، عقد حال محسوب شده و لذا هوشنگ از باب خیار تأخیر ثمن، می‌تواند معامله را فسخ کند.
 - (۲) با توجه به اینکه برخی از مجلدات لغت‌نامه تحویل شده، خیار تأخیر ساقط و فروشنده صرفاً حق مطالبه مابقی مجلدات را دارد.
 - (۳) با توجه به اینکه عوضین معامله، عین معین است، معامله در واقع عقد معاوضه بوده و خیار تأخیر ثمن در آن راه ندارد.
 - (۴) در فرض مسئله، خیار تأخیر ثمن منتفی است و با بیع، صرفاً حق مطالبه باقی مجلدات را دارد.
- ۳۹- شخصی که خودرو خود را به بنگاه سپرده، به طلبکار خویش وکالت می‌دهد که خودرو را از بنگاه بگیرد و به جای طلب خود حساب کند. طلبکار به بنگاه مراجعه می‌کند و به بنگاه وکالت می‌دهد که خودرو را برای وی بفروشد. در خصوص تأثیر وکالت‌ها و امکان فسخ آنها، کدام مورد درست است؟
- (۱) بدهکار فقط هنگامی بری‌الذمه می‌شود که خودرو فروخته شود.
 - (۲) با وکالت دوم، بدهکار بری‌الذمه می‌شود و امکان فسخ وکالت اول منتفی می‌شود.
 - (۳) تا زمانی که خودرو فروخته نشده باشد، بدهکار فقط می‌تواند وکالت اول را فسخ کند.
 - (۴) تا زمانی که خودرو فروخته نشده باشد، بدهکار می‌تواند وکالت اول یا دوم را فسخ کند.
- ۴۰- چند نفر شکارچی که با هم به شکار رفته‌اند، تیراندازی می‌کنند و تیر یکی از آنها به عابری که از آنجا عبور می‌کرده است، اصابت می‌کند و به او آسیب می‌رساند. اگر معلوم نباشد که تیراندازی کدام شکارچی، علت صدمه بوده است، کدام راه‌حل در حقوق ایران، برای جبران خسارت پیش‌بینی شده است؟
- (۱) جبران خسارت توسط شکارچیان به‌طور مشترک و مساوی
 - (۲) جبران خسارت از صندوق تأمین خسارت‌های بدنی
 - (۳) مسئولیت تضامنی شکارچیان
 - (۴) تعیین عامل زیان از طریق قرعه
- ۴۱- آیا زیان دیده می‌تواند علاوه بر مبلغی که از شرکت بیمه دریافت می‌کند، به واردکننده زیان نیز مراجعه کرده و از او خسارت بگیرد؟
- (۱) می‌تواند، اعم از اینکه مبلغی که بیمه‌گر پرداخت می‌کند، ماهیتاً جبران خسارت باشد یا نباشد.
 - (۲) نمی‌تواند، اعم از اینکه مبلغی که بیمه‌گر پرداخت می‌کند، ماهیتاً جبران خسارت باشد یا نباشد.
 - (۳) می‌تواند، اگر مبلغی که بیمه‌گر پرداخت می‌کند، ماهیتاً جبران خسارت باشد.
 - (۴) می‌تواند، اگر مبلغی که بیمه‌گر پرداخت می‌کند، ماهیتاً جبران خسارت نباشد.

- ۴۲- با توجه به مبنای مسئولیت مدنی پزشک در حقوق کنونی، بار اثبات بر عهده چه کسی است؟
- (۱) اگر برائت از ضمان اخذ شده باشد، بار اثبات تقصیر بر عهده زیان دیده است، در غیراین صورت، بار اثبات عدم تقصیر، بر عهده پزشک است.
- (۲) اگر برائت از ضمان اخذ شده باشد، بار اثبات عدم تقصیر بر عهده پزشک است، در غیراین صورت، بار اثبات تقصیر، بر عهده زیان دیده است.
- (۳) در هر صورت، بار اثبات تقصیر پزشک بر عهده زیان دیده است.
- (۴) در هر صورت، بار اثبات عدم تقصیر بر عهده پزشک است.
- ۴۳- اگر مردی بعد از وقوع نزدیکی، همسر خود را طلاق رجعی دهد و سپس در زمان عده به او رجوع کند و پیش از نزدیکی او را طلاق دهد، حکم مسئله کدام است؟
- (۱) طلاق دوم، رجعی است و زن باید از تاریخ طلاق دوم، دوباره عده نگه دارد.
- (۲) طلاق دوم، بائن است و زن باید عده طلاق اول را تمام کند.
- (۳) طلاق دوم، رجعی است و زن باید عده طلاق اول را تمام کند.
- (۴) طلاق دوم، بائن است و زن عده ندارد.
- ۴۴- آیا در طلاق خلع، قبل از رجوع زن به عوض، شوهر می تواند در مدت عده با خواهرزن خود ازدواج کند و در این صورت، مطلقه می تواند به عوض رجوع کند؟
- (۱) بلی و زن نمی تواند رجوع به عوض کند.
- (۲) خیر، اما زن می تواند رجوع به عوض کند.
- (۳) بلی و زن می تواند رجوع به عوض کند و شوهر در رجوع به همسر سابق خود و ادامه زوجیت با خواهرزن، مخیر است.
- (۴) بلی و زن می تواند رجوع به عوض کند، ولی شوهر با وجود زوجیت خواهرزن، حق رجوع به همسر سابق را ندارد.
- ۴۵- در عقد اجاره یک باب خانه، بر موجد شرط شده است که یخچال موجود در آن نیز به مدت یک سال، به عنوان اجاره در اختیار مستأجر باشد. اگر معلوم شود هنگام اجاره خانه، یخچال مزبور قابلیت انتفاع نداشته است، کدام مورد درست است؟
- (۱) عقد اجاره خانه، منفسخ است.
- (۲) مستأجر، حق فسخ عقد اجاره خانه را دارد.
- (۳) عقد اجاره یخچال منفسخ می شود و مستأجر، خیار تبعض صفقه دارد.
- (۴) عقد اجاره یخچال منفسخ می شود و مستأجر می تواند تقلیل نسبی اجاره بهای خانه را مطالبه کند.
- ۴۶- ورثه حین الفوت متوفی عبارتند از: پدربزرگ مادری و یک خواهر آمی و مادربزرگ پدری و یک برادر و یک خواهر اُبی. در صورتی که مجموع ترکه ۶۰ واحد باشد، سهم الارث پدربزرگ مادری و مادربزرگ پدری وی به ترتیب چند واحد است؟
- (۱) ۱۳/۳۳ و ۱۳/۳۳ (۲) ۱۳/۳۳ و ۱۰
- (۳) ۱۰ و ۱۳/۳۳ (۴) ۱۰ و ۱۰
- ۴۷- اگر مادر، بخشی از مال خود را برای فرزند صغیرش وصیت کند و برای اداره آن تعیین وصی کند، در صورت فوت مادر، وصیت مزبور و تصرف در موصی به، چه حکمی دارد؟
- (۱) صحیح است، اما تصرف در مال، مشترکاً بر عهده وصی منصوب و ولی طفل است.
- (۲) باطل است و مال مزبور، میان ورثه به نسبت سهم الارث آنها تقسیم می شود.
- (۳) وصیت به مال صحیح است، اما وصی منصوب، اختیار تصرف در آن مال را ندارد.
- (۴) نافذ نیست، مگر اینکه ولی طفل، وصایت آن شخص را تنفیذ کند.

- ۴۸- کدام مورد در باب وصیت، درست است؟
- (۱) مطابق قانون مدنی، اختیار موصی له در قبول وصیت تملیکی به وارثان منتقل می‌شود.
 - (۲) وصیت بر غیرمحمصور و وقف یک مال برای فقرا به موجب وصیت موصی، نیاز به قبول ندارند.
 - (۳) وصیت مسلم در خصوص ثلث ترکه به نفع غیرمسلم ایرانی، صحیح است.
 - (۴) نفوذ اقرار مندرج در وصیت‌نامه، معلق به فوت شخص است.
- ۴۹- شخصی اتومبیل خود را به شرط نقد بودن ثمن، به دیگری می‌فروشد. خریدار، نود درصد از ثمن را نقداً می‌پردازد. فردای معامله، فروشنده به دلیل عدم دریافت مابقی ثمن، فسخ معامله را اعلام می‌کند. کدام مورد، درست است؟
- (۱) فروشنده تنها پس از الزام خریدار به پرداخت ثمن و ممتنع شدن اجرای شرط، حق فسخ دارد.
 - (۲) فسخ صحیح نیست، زیرا خیار تأخیر ثمن، پس از سه روز از وقوع عقد امکان دارد.
 - (۳) فسخ صحیح نیست، زیرا قسمت عمده ثمن، نقداً دریافت شده است.
 - (۴) فسخ به دلیل تخلف خریدار از شرط، صحیح است.
- ۵۰- به هنگام ثبت صیغه طلاق با توافق طرفین، در سند طلاق نامه مرد متعهد می‌شود که به جای پرداخت ۲۰۰ سکه مهریه، مالکیت قطعه زمینی را که به موجب مبیعه‌نامه عادی قبلاً خریداری کرده، به زن منتقل کند. پس از انجام تعهد و پشت‌نویسی مبیعه‌نامه به نام زن، معلوم می‌شود که حکم بطلان مبیعه‌نامه مزبور، در دادگاه صالح صادر شده است. به لحاظ حقوقی، کدام راه‌حل در اختیار زن (مطلقه) است؟
- (۱) مطالبه قیمت مهریه به نرخ روز
 - (۲) مطالبه ۲۰۰ سکه مهریه
 - (۳) مطالبه قیمت زمین به نرخ روز پرداخت
 - (۴) مطالبه قیمت زمین به نرخ روز توافق
- ۵۱- «الف» که با «ب» در زمینی به صورت مشاع شریک است، بدون اذن «ب»، در زمین مزبور با بذر خود زراعت کرده و محصول را فروخته است. کدام مورد، درست است؟
- (۱) بیع نافذ است و «الف» به اندازه سهم «ب» از زمین، ضامن اجرت‌المثل زمین است.
 - (۲) بیع، فضولی است و به محض پرداخت سهم «ب» از محصول، خودبه‌خود نافذ است.
 - (۳) بیع به نسبت سهم «ب» فضولی است و فقط با تنفیذ «ب» نافذ می‌شود.
 - (۴) بیع نافذ است و «الف» باید نصف ثمن را به «ب» بپردازد.
- ۵۲- در ضمن قرارداد فروش یک تخته فرش به قیمت ۲۰ میلیون تومان، به ازای هر روز تأخیر در پرداخت ثمن، ۱۰۰ هزار تومان وجه التزام تعیین می‌شود. خریدار بلافاصله بعد از معامله، ۲۰ میلیون تومان را به برادر فروشنده می‌پردازد و فروشنده یک ماه بعد، رضایت خود به «پرداخت به ثالث» را اعلام می‌دارد. در فرض مسئله، زمان ایفای تعهد و حکم وجه التزام، کدام است؟
- (۱) ایفای تعهد در زمان تأدیه ثمن صورت گرفته، ولی وجه التزام به میزان سه میلیون تومان محاسبه خواهد شد.
 - (۲) ایفای تعهد در زمان اعلام رضایت صورت گرفته و وجه التزام به میزان سه میلیون تومان است.
 - (۳) ایفای تعهد در زمان اعلام رضایت صورت گرفته، ولی وجه التزام منتفی است.
 - (۴) ایفای تعهد در زمان تأدیه ثمن صورت گرفته و وجه التزام منتفی است.
- ۵۳- در حقوق ایران، با اعمال کدام قاعده می‌توان به نتیجه مشابه عدم رعایت قاعده تقلیل خسارت (Mitigation of Damages) در نظام کامن‌لا رسید؟
- (۱) احسان
 - (۲) تحذیر
 - (۳) اقدام
 - (۴) تسلیط

- ۵۴- در یک شرکت سهامی عام، تعداد اعضای هیئت مدیره مطابق اساسنامه باید هفت نفر باشد. پس از استعفای ۴ نفر از اعضای هیئت مدیره، ۲ نفر عضو علی البدل، جایگزین اعضای مستعفی شده‌اند. در صورتی که هیئت مدیره از دعوت مجمع عمومی برای انتخاب مدیرانی که سمت آنها بلامتصدی مانده خودداری کند، راه حل قانونی آن کدام مورد است؟
- (۱) فقط سهامدارانی که اقلاً یک پنجم سهام شرکت را مالک باشند، می‌توانند دعوت مجمع عمومی را جهت تکمیل عده مدیران از بازرسی یا بازرسان تقاضا کنند.
- (۲) هر ذی نفع می‌تواند از مرجع ثبت شرکت‌ها، دعوت مجمع عمومی عادی را برای انتخاب مدیران باقیمانده تقاضا کند.
- (۳) بازرسی یا بازرسان مکلفند نسبت به دعوت از مجمع عمومی سهامداران برای انتخاب مدیران بلامتصدی اقدام کنند.
- (۴) هر ذی نفع حق دارد از بازرسی یا بازرسان شرکت بخواهد مجمع عمومی را جهت تکمیل عده مدیران دعوت کند.
- ۵۵- در صورت سکوت شرکتنامه یا اساسنامه شرکت، تصمیم تبدیل شرکت مختلط غیرسهامی به شرکت نسبی، اصولاً با چه آرایبی از شرکای شرکت مختلط غیرسهامی، اعتبار دارد؟
- (۱) موافقت تمامی شرکای ضامن و اکثریت شرکای با مسئولیت محدود
- (۲) اکثریت شرکای ضامن و موافقت تمامی شرکای با مسئولیت محدود
- (۳) موافقت تمامی شرکای ضامن و شرکای با مسئولیت محدود
- (۴) اکثریت شرکای ضامن و با مسئولیت محدود
- ۵۶- در متن چک صیادی هیچ قید و شرطی نوشته نشده است، اما در قرارداد فیما بین صادرکننده و دارنده قید شده که چک مزبور بابت تضمین قرارداد است. در صورت برگشت چک، حقوق دارنده چک، کدام است؟
- (۱) درخواست صدور اجرائیه نسبت به کسری مبلغ چک و حق الوکاله وکیل از دادگاه، مشروط به دادن تأمین مناسب
- (۲) فقط طرح دادخواست علیه صادرکننده به خواسته الزام به پرداخت وجه چک و خسارت تأخیر تأدیه
- (۳) درخواست صدور اجرائیه نسبت به کسری مبلغ چک و خسارت تأخیر تأدیه از دادگاه
- (۴) درخواست صدور اجرائیه نسبت به کسری مبلغ چک از دادگاه
- ۵۷- به لحاظ حقوقی، «عمل موضوع دلالی»، چه ماهیتی دارد؟
- (۱) اصولاً عمل مادی است.
- (۲) اصولاً عمل حقوقی است.
- (۳) عمل مادی است، اما اگر از طرف آمر، ثمن را قبض نماید، عمل حقوقی است.
- (۴) عمل مادی است، اما در فرضی که دلال قرارداد را می‌نویسد، عمل حقوقی است.
- ۵۸- پس از رسیدن محموله به مقصد، در صورتی که مرسل‌الیه مال التجاره را قبول نکند، کدام مورد، از وظایف متصدی حمل و نقل نیست؟
- (۱) اطلاع دادن قضیه به ارسال کننده
- (۲) عودت محموله برای ارسال کننده
- (۳) نگهداری مال التجاره نزد خود یا ثالث
- (۴) فروش مال التجاره در صورتی که در معرض فساد باشد.
- ۵۹- تاجر ورشکسته، پس از صدور حکم ورشکستگی، از کدام تصرفات حقوقی، ممنوع است؟
- (۱) قبول صلح بلاعوض
- (۲) اجیر شدن برای دیگری
- (۳) در قرارداد ضمانت تضامنی، مضمون له واقع شود.
- (۴) در عقد ضمان (به صورت نقل ذمه به ذمه)، مضمون له واقع شود.

- ۶۰- در خصوص تصمیم شرکا به افزایش سرمایه شرکت با مسئولیت محدود، کدام مورد درست است؟
- (۱) در برخی موارد، می‌تواند با تصمیم اکثریت عددی شرکا که لااقل سه‌ربع سرمایه را دارا باشند، به‌عمل آید.
 - (۲) در همه موارد، با رأی اکثریت عددی شرکا که لااقل سه‌ربع سرمایه را نیز دارا باشند، به‌عمل می‌آید.
 - (۳) در برخی موارد، می‌تواند با اکثریت لااقل نصف سرمایه اتخاذ شود.
 - (۴) در همه موارد، باید با اتفاق آرای شرکای شرکت باشد.
- ۶۱- براساس ماده ۴۲۶ قانون تجارت، اگر در محکمه ثابت شود که معامله (قبل از توقف تاجر) مسبوق به تبانی بوده است، آن معامله خوددبه‌خود باطل است. در این معامله، کدام مورد ممکن است وجود نداشته باشد؟
- (۱) توافق پنهانی
 - (۲) فقدان قصد انشاء
 - (۳) قصد انتفاع نامشروع
 - (۴) اضرار به طلبکاران
- ۶۲- در فرضی که طلبکاران تاجر ورشکسته با تعیین وکیل یا عامل مخصوصی، تجارت تاجر ورشکسته را ادامه می‌دهند، در خصوص تعهدات معوضی که از معاملات وکیل یا عامل حاصل می‌شود، کدام مورد درست است؟
- (۱) تعهداتی که حاصل می‌شود، فقط بر عهده طلبکارانی است که آن را اجازه داده‌اند.
 - (۲) تعهداتی که حاصل می‌شود، فقط بر عهده عامل و طلبکارانی است که آن را اجازه داده‌اند.
 - (۳) در صورتی که به اندازه دارایی تاجر یا کمتر از آن باشد، حتی بر طلب بستانکاران دارای حق وثیقه یا حق رجحان نیز مقدم است.
 - (۴) در صورتی که بیش از حد دارایی تاجر ورشکسته باشد، طلبکارانی که آن را اجازه داده‌اند، متضامناً مسئول تعهدات مذکور هستند.
- ۶۳- تفاوت «تقسیم موقت دارایی نقدی»، در انحلال اختیاری شرکت سهامی خاص، با «تقسیم موقت وجوه» در روند تصفیه اموال شرکت سهامی خاص ورشکسته، کدام است؟
- (۱) در فرض انحلال اختیاری شرکت، تا قبل از پرداخت کلیه دیون شرکت، تقسیم دارایی میان سهامداران مجاز نیست اما در ورشکستگی شرکت، در صورت کفایت دارایی شرکت، قبل از پرداخت دیون نیز استرداد مبلغ اسمی سهام مجاز است.
 - (۲) تقسیم موقت وجوه میان بستانکاران شرکت توسط اداره تصفیه امور ورشکستگی، صرفاً پس از انقضای مهلت اعتراض به تشخیص و تصدیق مطالبات است اما در انحلال اختیاری، پیش از آن هم مجاز است.
 - (۳) در فرض انحلال اختیاری، فقط میان سهامداران شرکت است اما در فرض ورشکستگی شرکت، میان بستانکارانی که طلب آنها تصدیق شده و سهامداران شرکت است.
 - (۴) در فرض انحلال اختیاری، میان سهامداران و بستانکاران شرکت است اما در فرض ورشکستگی، فقط میان سهامداران شرکت است.
- ۶۴- مطابق اساسنامه یک شرکت با مسئولیت محدود، اسناد تعهدآور، با امضای دو تن از مدیران و مهر شرکت معتبر است. در صورتی که «الف» از مدیران دارای حق امضا، سفته‌ای را از طرف شرکت صادر کرده و مدیر بدون حق امضای دیگری به نام «ب»، پشت سفته را امضا کرده باشد و دارنده اولیه سفته، آن را در وجه دیگری ظهرنویسی کرده باشد، در فرض واخواست سفته، دارنده فعلی علیه چه شخص (اشخاصی) حق رجوع دارد؟
- (۱) فقط ظهرنویس
 - (۲) شرکت و ظهرنویس
 - (۳) شرکت، «ب» و ظهرنویس
 - (۴) «الف»، «ب» و ظهرنویس

- ۶۵- در صورتی که تاریخ مندرج در چک، مؤخر بر زمان واقعی صدور چک باشد، کدام مورد، در رویکرد نظام‌های حقوقی مختلف، پذیرفته نشده است؟
- ۱) چک با تاریخ مؤخر بر زمان صدور نیز سند تجاری محسوب می‌شود و صرفاً در تاریخ مندرج در ورقه، قابل پرداخت است.
 - ۲) اگر صادرکننده، مؤخر بودن تاریخ چک را به بانک متذکر شود، بانک باید از پرداخت آن خودداری کند.
 - ۳) چک سند تجاری محسوب نمی‌شود و از آثار و مزایای قانونی اسناد تجاری برخوردار نیست.
 - ۴) لزوم پرداخت به رؤیت چک و کان‌لم‌یکن بودن تاریخ مندرج در چک
- ۶۶- یک شرکت تولیدی فرآورده‌های گوشتی، حمل چندین محموله خود را به شرکت حمل‌ونقل «الف» واگذار می‌کند تا با کامیون‌های یخچال‌دار حمل کند و در قرارداد حمل، شرکت «الف» مسئولیت خود را به مبلغ بسیار کمتر از ارزش هر محموله محدود می‌کند. شرکت «الف»، حمل یکی از محموله‌ها را به شرکت حمل‌ونقل «ب» محول و به علت فاقد یخچال بودن کامیون، در طول راه فاسد می‌شود. فرستنده کالا از کدام شرکت و به چه میزان، حق مطالبه خسارت قراردادی دارد؟
- ۱) از شرکت «الف» - خسارت وارده
 - ۲) از شرکت «ب» - خسارت وارده
 - ۳) از شرکت «ب» - خسارت تعیین شده
 - ۴) از شرکت «الف» - خسارت تعیین شده
- ۶۷- اگر «الف» سفته‌ای در وجه «ب» تنظیم و امضا نماید، ولی قبل از تسلیم به «ب»، نامبرده آن را بدون اجازه قبض و از طریق ظهرنویسی به «ج» منتقل کرده باشد، چه امکان قانونی در اختیار «الف» است؟
- ۱) می‌تواند از پرداخت وجه سند امتناع کند، مشروط به آنکه استرداد سند را از «ج» مطالبه کرده باشد.
 - ۲) نمی‌تواند از پرداخت وجه سند به «ج» امتناع کند، مگر استرداد سند را از «ب» مطالبه کرده باشد.
 - ۳) نمی‌تواند از پرداخت وجه سند به «ج» امتناع کند، مگر سوءنیت وی را اثبات نماید.
 - ۴) با اثبات عدم رضایت در تسلیم سند، می‌تواند از پرداخت وجه آن به «ج» امتناع کند.
- ۶۸- کدام مورد در خصوص وضع حقوقی شرط داوری اختلافات ناشی از سند تجاری، درست است؟
- ۱) در هر حال، باطل است.
 - ۲) اگر در متن سند تجاری تصریح شده باشد، صحیح و الاً باطل است.
 - ۳) در هر حال، صحیح است و در خصوص طرف‌های شرط، دارای اعتبار می‌باشد.
 - ۴) اگر در متن سند تصریح شده باشد، نسبت به همه امضاکنندگان قبل و بعد از آن صحیح است، وگرنه فقط در برابر طرف شرط، صحیح می‌باشد.
- ۶۹- بر حسب اینکه محل صدور یا پرداخت برات، در یکی از دو کشور ایران و فرانسه باشد، در کدام صورت، مالکیت محل برات به دارنده منتقل می‌شود؟
- ۱) محل صدور برات، ایران و محل پرداخت آن، فرانسه باشد.
 - ۲) محل صدور برات، فرانسه و محل پرداخت آن ایران باشد.
 - ۳) فقط در فرضی که محل صدور و پرداخت برات، کشور ایران باشد.
 - ۴) فقط در فرضی که محل صدور و پرداخت برات، کشور فرانسه باشد.
- ۷۰- در فرض اثبات مجعول بودن امضای صادرکننده چک، با توجه به رویکرد دو نظام رومی ژرمن و کامن‌لایی به این قضیه، کدام مورد درست است؟
- ۱) در نظام‌های رومی ژرمن، چنین سندی صادر نشده است اما در نظام‌های کامن‌لایی، اعتبار سند به قوت خود باقی است.
 - ۲) در نظام‌های کامن‌لایی، سایر امضاکنندگان بر مبنای نقض تعهد ضمنی خود در برابر دارنده، مسئول هستند.
 - ۳) در نظام‌های رومی ژرمن، مسئولیت سایر امضاکنندگان بر مبنای تضمین اصالت سند توسط آنها، باقی است.
 - ۴) در نظام‌های کامن‌لایی، مسئولیت سایر امضاکنندگان بر مبنای تعهد براتی آنها باقی است.

- ۷۱- در صورتی که برات گیر بدهی قبلی نداشته اما برات صادره توسط برات کش را قبول و در سررسید پرداخت کند، آثار حقوقی این برات، بیشترین شباهت را به کدام یک از اعمال حقوقی دارد؟
- (۱) پرداخت دین دیگری توسط ثالث
(۲) تبدیل تعهد به اعتبار تبدیل متعهد
(۳) حواله بر بری
(۴) وکالت در پرداخت
- ۷۲- دعوی بطلان تصمیمی که خلاف مقررات، توسط هیئت مدیره شرکت سهامی اتخاذ شده، به ترتیب، توسط چه اشخاصی و علیه چه اشخاصی اقامه می شود؟
- (۱) حداقل یک پنجم سهامداران شرکت - مدیران شرکت (۲) حداقل یک پنجم سهامداران شرکت - شرکت
(۳) هر ذی نفع - مدیران شرکت (۴) هر ذی نفع - شرکت
- ۷۳- در قراردادهای ضمانت تضامنی، نوع مسئولیت تضامنی ضامن در برابر مضمون عنه، کدام است؟
- (۱) عرضی است که طرفین می توانند برخلاف آن تراضی کنند.
(۲) طولی است که طرفین می توانند برخلاف آن تراضی کنند.
(۳) عرضی است که طرفین نمی توانند برخلاف آن تراضی کنند.
(۴) طولی است که طرفین نمی توانند برخلاف آن تراضی کنند.
- ۷۴- در خصوص مدیران شرکت مختلط غیرسهامی، کدام مورد درست است؟
- (۱) از میان شرکای ضامن انتخاب می شوند.
(۲) صرفاً توسط شرکای ضامن، از میان شرکای شرکت انتخاب می شوند.
(۳) صرفاً توسط شرکای ضامن، از میان خود آنها یا از خارج انتخاب می شوند.
(۴) توسط همه شرکا، از میان شرکای ضامن یا از خارج انتخاب می شوند.
- ۷۵- در صورتی که صادرکننده سند تجاری ثابت کند که مبلغ مندرج در سند دستکاری شده و مبلغ آن هنگام صدور کمتر بوده است، این امر چه تأثیری بر وضعیت سند تجاری دارد؟
- (۱) توسط همه امضاکنندگان در برابر دارنده فعلی سند تجاری، قابل استناد است.
(۲) تأثیری در میزان مسئولیت اشخاصی که سند تجاری را با مبلغ فعلی امضا کرده اند، نخواهد داشت.
(۳) فقط در برابر شخصی که با وی رابطه معاملاتی مستقیم داشته، قابل استناد است و در برابر انتقال گیرنده ناآگاه، قابل استناد نیست.
(۴) فقط تعهد صادرکننده را به میزان مبلغ اولیه کاهش می دهد، اما تعهد و مسئولیت امضاکنندگان دیگر، به میزان مبلغ مندرج در سند است.
- ۷۶- در خصوص اعتبار «شرط عدم مسئولیت برات دهنده» در کنوانسیون های ژنو و آنسیترال، کدام مورد درست است؟
- (۱) در خصوص عدم تأدیه برات، در کنوانسیون ژنو مطلقاً صحیح و در کنوانسیون آنسیترال، مطلقاً باطل است.
(۲) در خصوص عدم تأدیه برات، در فرضی که برات گیر آن را قبول کرده باشد، معتبر است و گرنه کان لم یکن است.
(۳) در فرض عدم قبول برات معتبر است، اما شرط عدم مسئولیت او در فرض عدم تأدیه برات مطابق کنوانسیون های ژنو و آنسیترال، کان لم یکن است.
(۴) در خصوص عدم تأدیه برات، در کنوانسیون ژنو کان لم یکن است و در کنوانسیون آنسیترال، در فرض وجود امضاکننده ای دیگر، معتبر است.

- ۷۷- در صورتی که بازرس شرکت سهامی، از دادن گزارش به مجمع عمومی امتناع ورزد، حکم قضیه کدام است؟
- ۱) مجمع عمومی می تواند او را عزل کند و در همان جلسه، مطابق نظر بازرس جدید، تصمیمات خود را اتخاذ کند.
 - ۲) هیئت مدیره می تواند الزام او را به ارائه گزارش و انجام وظایف، از دادگاه بخواهد.
 - ۳) دادگاه به تقاضای هر ذی نفع، شخصی را به عنوان بازرس تعیین خواهد کرد.
 - ۴) مجمع عمومی می تواند بدون استماع گزارش بازرس، تصمیم گیری کند.
- ۷۸- در مقایسه میان کاهش اجباری سرمایه و کاهش اختیاری سرمایه شرکت های سهامی، کدام مورد درست است؟
- ۱) کاهش اجباری سرمایه، نیاز به آگهی ندارد اما کاهش اختیاری سرمایه، منوط به نشر آگهی در روزنامه است.
 - ۲) کاهش اجباری سرمایه، از طریق کاهش بهای اسمی سهام به نسبت متساوی و کاهش اختیاری سرمایه از طریق کاهش تعداد یا مبلغ اسمی سهام صورت می گیرد.
 - ۳) کاهش اجباری سرمایه در مواردی که قانون الزام نموده، نیاز به مصوبه مجمع عمومی فوق العاده ندارد اما کاهش اختیاری سرمایه، منوط به تصویب مجمع عمومی فوق العاده است.
 - ۴) اعتراض طلبکاران به کاهش اجباری سرمایه تأثیری ندارد، اما تصمیم مجمع عمومی فوق العاده مبنی بر کاهش سرمایه، در صورت اعتراض بستانکاران، توسط دادگاه قابل ابطال است.
- ۷۹- در خصوص درج شرط برای پرداخت در متن چک صادره، بر مبنای حقوق موضوعه ایران، کدام مورد درست است؟
- ۱) برخلاف وصف تجریدی سند تجاری است.
 - ۲) موجب زوال وصف سند تجاری بودن چک است.
 - ۳) هیچ گونه تأثیری در حقوق دارنده ندارد.
 - ۴) برخلاف وصف تنجیزی سند تجاری است.
- ۸۰- در مقایسه میان «برگ وثیقه» صادر شده توسط انبار عمومی و سفته، کدام مورد نا درست است؟
- ۱) در هر دو سند، تمامی ظهرنویسان در برابر دارنده، مسئولیت تضامنی دارند.
 - ۲) هر دو سند، متضمن تعهد صادرکننده به پرداخت مبلغی معین در سررسید به دارنده است.
 - ۳) برگ وثیقه می تواند متضمن تضمینات مالی باشد، اما سفته صرفاً در بردارنده تضمینات شخصی است.
 - ۴) هر دو سند، قابل ظهرنویسی هستند و متضمن تعهد انتقال دهنده، به پرداخت مبلغ معینی به دارنده می باشند.